

รายงาน
ของ
คณะกรรมการระดับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

คำสั่ง

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๑๙๔๐/๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายเสรี สุวรรณภานนท์	ประธานกรรมการ
๒. นายกษิต ภิรมย์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ฐิติวัจน์ กำลังเอก	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชัย ชิดชอบ	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. นายสุชน ชาลีเครือ	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ
๘. นายวันชัย สอนศิริ	โฆษกกรรมการ
๙. นายคำคุณ สิริสมาน	กรรมการ
๑๐. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	กรรมการ
๑๑. พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	กรรมการ
๑๒. นายนิกร จำนง	กรรมการ
๑๓. พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	กรรมการ
๑๔. พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	กรรมการ
๑๕. นายวิทยา แก้วภราดัย	กรรมการ
๑๖. นายสมพงษ์ สระกวี	กรรมการ
๑๗. นายอรุณ จิรชวาลา	กรรมการ
๑๘. พันตรี อาณันย์ วัชรไทย์	กรรมการ
๑๙. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	เลขานุการกรรมการ
๒๐. นางนรรรัตน์ พิมเสน	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายดำรงค์ พิเดช เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

และตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่อง “การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม” แล้วนั้น

ในการนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้นำประเด็นข้อเสนอแนะจากรายงานดังกล่าว มาจัดทำเป็นรายงาน เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... (ฉบับผ่านประชามติ) โดยมีการจัดเรียงหมวดหมู่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บัดนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้พิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยกับรายงานนี้ ขอได้โปรดดำเนินการดังนี้

๑. ขอให้ส่งรายงานดังกล่าวไปยังคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ขอให้มอบหมายให้ผู้แทนคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เป็นผู้แทนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อเข้าชี้แจงข้อเสนอแนะและให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจัดทำข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งปรากฏในรายงานฉบับนี้ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เสรี สุวรรณภานนท์

(นายเสรี สุวรรณภานนท์)

ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการเมือง

สำนักกรรมาธิการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐ - ๔๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๒

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพัทธ์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

ธนพจน์ /ร่าง
ตรีทิพย์นิภา /พิมพ์
ปรียาภรณ์/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๓
- หลักการและเหตุผล	๓
- เรื่องที่ ๑ บททั่วไป	๓
- เรื่องที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง	๔
- เรื่องที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	๔
- เรื่องที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๔
๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๔
๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๕
- เรื่องที่ ๕ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง	๕
- เรื่องที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง	๕
- เรื่องที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง	๖
- เรื่องที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง	๗
- เรื่องที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง	๗
- เรื่องที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	๗
- เรื่องที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง	๙
- เรื่องที่ ๑๒ บทกำหนดโทษ	๙
- บทเฉพาะกาล	๑๐
- ข้อเสนอแนะมาตรการเฉพาะหน้า	๑๐
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	

๓. ตารางข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๑
- เรื่องที่ ๑ บททั่วไป	๑๑
- เรื่องที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง	๑๒
- เรื่องที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	๑๒
- เรื่องที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๒
๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๒
๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๓
- เรื่องที่ ๕ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง	๑๓
- เรื่องที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง	๑๔
- เรื่องที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง	๑๖
- เรื่องที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง	๑๖
- เรื่องที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง	๑๖
- เรื่องที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	๑๗
- เรื่องที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง	๒๐
- เรื่องที่ ๑๒ บทกำหนดโทษ	๒๐
- บทเฉพาะกาล	๒๒
- ข้อเสนอแนะมาตรการเฉพาะหน้า	๒๒
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	

.....

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
เรื่อง ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หลักการและเหตุผล

ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูป พร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งวิธีการปฏิรูป เพื่อให้การดำเนินงานปฏิรูปเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๙/๒ ประกอบมาตรา ๒๗ ซึ่งบัญญัติให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดำเนินการให้เกิดการปฏิรูป ด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๗ สืบต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยให้คำนึงถึงความสำคัญ เร่งด่วน และสัมฤทธิ์ผล ของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความเหมาะสมกับสังคมไทย มีระบบการเลือกตั้งที่สุจริต เป็นธรรม และสอดคล้องกับ แผนปฏิรูปประเทศ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) รัฐบาล และส่วนราชการ รวมถึง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ให้ยึดหลักการปฏิรูปในประเด็นสำคัญและเร่งด่วน ให้แล้วเสร็จก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการปฏิรูปการเมืองให้มีผลต่อการสร้างวัฒนธรรม ทางการเมืองใหม่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติและประชาชนโดยรวม

ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ กรรมการฯ คณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายเสรี สุวรรณภานนท์	ประธานกรรมการ
๒. นายกษิต ภิรมย์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลิ่งเอก	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชัย ชิดชอบ	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. นายสุชน ชาลีเครือ	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ
๘. นายวันชัย สอนศิริ	โฆษกกรรมการ
๙. นายคำณูณ สิทธิสมาน	กรรมการ
๑๐. นายดำรงค์ พิเดช	กรรมการ
๑๑. พลตำรวจโท ตริตศ รณฤทธิ์วิชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	กรรมการ
๑๓. นายนิกร จำนง	กรรมการ
๑๔. พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	กรรมการ
๑๕. พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	กรรมการ

๑๖. นายวิทยา แก้วภราดัย	กรรมาธิการ
๑๗. นายสมพงษ์ สระกวี	กรรมาธิการ
๑๘. นายอรุณ จิรชวาลา	กรรมาธิการ
๑๙. พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	กรรมาธิการ
๒๐. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	เลขานุการกรรมาธิการ
๒๑. นางนรรรัตน์ พิมเสน	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้นำประเด็นข้อเสนอแนะจากรายงาน เรื่อง “การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม” ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว มาจัดทำเป็นรายงาน เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) โดยมีการจัดเรียงหมวดหมู่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อไป

บัดนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้พิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณาดังนี้

ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หลักการและเหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือ ความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เนื่องด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีที่มาจากการแสดงเจตจำนงของประชาชนผ่านการเลือกตั้ง ดังนั้น การเลือกตั้งต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม การที่จะทำให้การเลือกตั้งเกิดความสุจริตและเที่ยงธรรมได้ จะต้องให้ความสำคัญ ๔ ภาคส่วน กล่าวคือ ภาคประชาชน พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และส่วนราชการ จะต้องประสานความร่วมมือและผลึกัดันในการแก้ไขปัญหาการทุจริตการเลือกตั้ง สร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการป้องกันการกระทำอันเป็นการทุจริตการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม อันจะทำให้ เกิดการเปลี่ยนโฉมการเมืองไทย ทำให้ได้นักการเมืองที่ดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ และเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ดังข้อเสนอในการ ปฏิรูปเพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ดังต่อไปนี้

เรื่องที่ ๑ บททั่วไป

๑. กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นวาระแห่งชาติ โดยการมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน
๒. กำหนดให้ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วม ในการรณรงค์อันเป็นการปลุกเร้าให้ประชาชนเกิดการตื่นตัว มีความต้องการ หรือมีความพร้อมที่จะไปใช้สิทธิ เลือกตั้งเสมือนเป็นเทศกาลสำคัญของชาติ
๓. ให้มีการประชาสัมพันธ์และมีมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมาก และ จะทำให้การซื้อสิทธิขายเสียงทำได้ยากขึ้น เนื่องจากคงไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนายทุนคนใดมีเงินมากพอ ที่จะซื้อเสียงผู้เลือกตั้งได้ทั้งหมด อันเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการทุจริตการเลือกตั้ง
๔. กำหนดให้เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในการติดตามและตรวจสอบ เพื่อป้องกันการทุจริต และการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง
๕. พยานหลักฐานในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการพิสูจน์ความผิดของผู้ทุจริตและ ซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง ดังนั้น ต้องกำหนดให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองพยานบุคคลในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษ
๖. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดหรือดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทย จัดการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มาตรา ๒๒๔

๗. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

๑. ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น และนิสิตนักศึกษาทุกสถาบัน มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น

๒. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ และบุคคลอื่นใดที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้ง ที่วางตัวไม่เป็นกลางทางการเมืองทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

๓. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑. กำหนดมาตรการเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น แม้ที่ผ่านมาจะมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้ลงโทษผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น ตัดสิทธิทางการเมืองหรือตัดสิทธิบางอย่าง แต่มาตรการดังกล่าวก็ยังไม่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เท่าที่ควร จึงต้องมีมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการอื่นใดเพิ่มเติมที่จะทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากขึ้น เช่น กำหนดให้ประชาชนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายเลือกตั้ง เป็นผู้มีหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และกำหนดโทษด้วยการตัดสิทธิบางประเภทสำหรับประชาชนผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรไว้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไปเป็นข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ หากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องมีบทลงโทษสูงกว่าประชาชน กล่าวคือ ต้องรับโทษทางวินัยด้วย

๒. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๕

ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

๑. กำหนดให้มีระบบตรวจสอบนักรการเมืองโดยภาคประชาชน โดยกำหนดให้ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ ต้องแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อแสดงตนและแนะนำตนต่อสาธารณะก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑ ปี ยกเว้นกรณีการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกาศให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งรับทราบและได้มีการติดตามตรวจสอบผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยภาคประชาชน ทั้งนี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่จัดโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ก่อนเข้าสู่การเมือง อาทิ กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และบทเรียนเรื่องความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Civic Education) เป็นต้น

๒. กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลัง ๓ ปี ประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง

๓. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๖

ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง

๑. ลดภาระค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียง โดยให้รัฐสนับสนุนหรือช่วยเหลือการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้สมัครรับเลือกตั้งได้นำเสนอนโยบายต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึง อาทิ

๑) การพิมพ์ป้ายโฆษณาหาเสียง การติดและกำหนดจุดประกาศป้ายหาเสียง โดยให้ผู้สมัครพิมพ์ป้ายหาเสียงไม่เกินขนาดที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด แล้วนำมาติดในจุดติดประกาศป้ายหาเสียงที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ติดตั้งไว้ในย่านชุมชน

๒) การส่งประวัติและข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเอกสารขนาดไม่เกินที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด เพื่อให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้ทราบข้อมูลการหาเสียงของผู้สมัคร และให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดทำรวมเล่มข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้งแจกครัวเรือนต่าง ๆ ในเขตเลือกตั้งทุกครัวเรือน

๓) การควบคุมการใช้จ่ายยานพาหนะในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคการเมืองสามารถใช้รถยนต์หรือรถยนต์ในการหาเสียงเลือกตั้งตามจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด

๔) คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ต้องจัดพื้นที่และเวทีในการปราศรัยหาเสียงที่มีประสิทธิภาพ ในย่านชุมชนให้เหมาะสม อย่างพอเพียง และครอบคลุมทุกพื้นที่

๕) การจัดเวลาให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แนะนำตัวและชี้แจงนโยบายผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และเป็นธรรมกับผู้สมัครและทุกพรรคการเมือง

๖) การเปิดเผยบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง โดยผ่านระบบการตรวจสอบจากองค์กรในการตรวจสอบบัญชี

๗) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้รณรงค์ให้ประชาชนออกมาฟังนโยบาย การหาเสียงเลือกตั้ง

การตรากฎหมายต้องบัญญัติคำนิยามคำศัพท์บางคำให้มีความชัดเจน ไม่ควรปิดกั้นการรณรงค์หาเสียงที่ไม่ผิดกฎหมาย

๒. กำหนดให้มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ในการห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บริจาคช่วยงานตามประเพณีต่าง ๆ เช่น งานศพ งานอุปสมบท งานมงคลสมรส ฯลฯ ภายในเขตเลือกตั้งของตน แต่ไม่ห้ามบุคคลดังกล่าวไปร่วมงานพิธีต่าง ๆ ทั้งนี้ จะต้องมีการประกาศให้ประชาชนได้รับทราบถึงมาตรการดังกล่าวโดยทั่วถึง

๓. ให้มีมาตรการควบคุมผู้ช่วยเหลือเสียงในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง โดยกำหนดให้มีการจำกัดจำนวนผู้ที่จะมาเป็นผู้ช่วยเหลือเสียง โดยผู้สมัครหนึ่งคนสามารถมีผู้ช่วยเหลือเสียงได้ตามจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด โดยให้คำนึงถึงความเท่าเทียมกันของผู้สมัครรับเลือกตั้งและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๔. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่ง โดยมีขอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ อันเป็นการให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

๕. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๗

การลงคะแนนเลือกตั้ง

๑. ขยายเวลาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็น ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งให้มากขึ้น

๒. กำหนดให้มีการพัฒนาและมีการปรับใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์

๓. กำหนดให้มีการตรวจสอบชื่อผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งภายหลังที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้งทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ประชาชนได้มีการตรวจสอบในกรณีที่มีอาการผิดปกติของบุคคลอื่นมาเลือกตั้ง

๔. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๘

การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๙

การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๑๐

การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๑. ในคดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายด้วย
๒. ประชาชนสามารถเป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้
๓. ในคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้เอง ไม่ว่าในคดีแพ่งหรือคดีอาญา
๔. กำหนดให้มีการนำอุปกรณ์การบันทึกภาพ เสียง และอุปกรณ์สำคัญอันจำเป็นอย่างอื่น เพื่อใช้ในการตรวจจับผู้ซื้อสิทธิขายเสียงหรือกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง และสามารถใช้อ้างอิงจากการบันทึกเสียงและภาพ เพื่อเป็นพยานหลักฐานได้
๕. เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นองค์กรหลักในการควบคุมและดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีประสิทธิภาพ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีอำนาจสั่งการให้ฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ และฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะจากกระทรวงมหาดไทย รวมถึงข้าราชการอื่น ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในช่วงระยะเวลาเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้ง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดมีอำนาจสั่งการในช่วงระยะเวลาการเลือกตั้งดังกล่าว ตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มาตรา ๒๒๔
๖. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ก่อนเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง โดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จากส่วนกลางหรือจากหน่วยงานอื่นใด เข้าไปในพื้นที่ และจัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็วในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ในการเสาะแสวงหาข่าวสารในเชิงลึก อันจะทำให้เกิดความพร้อมในการจัดการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม พร้อมทั้งต้องจัดทำบัญชีโครงสร้างบุคคลที่ทุจริตการเลือกตั้งและชื่อเสียงเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง
๗. เพิ่มอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ให้มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานและพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมและจัดการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม

๘. กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มอบหมายให้พนักงานสอบสวนพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดนั้นด้วยก็ได้

๙. ในการทำสำนวนการสอบสวนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน และให้ทำความเห็นส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และหากเป็นความผิด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน ๑๕ วัน โดยให้ศาลพิจารณาในกรณีที่มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

๑๐. กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใด หรือมีผู้ใดกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง หากเป็นการกระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) หรือมีพฤติการณ์ที่เชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สบับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่าจะมีการกระทำการดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เห็นว่าการกระทำนั้นน่าจะมีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) วินิจฉัยแล้วยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพื่อให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้นตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำของบุคคลที่เป็นความผิดต่อกฎหมายที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพื่อดำเนินคดีเอาผิดกับบุคคลดังกล่าวตามกฎหมาย

ในการนี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และหากมีความผิดเกิดขึ้นซึ่งทำให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ในเขตหรือพื้นที่การเลือกตั้งนั้น ให้ผู้กระทำความผิดและพรรคการเมืองนั้นต้องร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งดังกล่าว

๑๑. ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองรู้ถึงเหตุแห่งการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองหรือผู้ช่วยหาเสียงของพรรคการเมืองไปกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) แล้วเพิกเฉย ถือว่าหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดดังกล่าว ถือเป็นความผิด มีโทษต้องถูกตัดสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต

๑๒. ให้มีมาตรการลงโทษที่รุนแรงกับบุคคลที่เรียกรับผลประโยชน์ และบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ เพื่อตอบแทนคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง

ในกรณีที่ประชาชนมีหลักฐานการทุจริตการเลือกตั้งหรือการซื้อสิทธิขายเสียง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบ และหากภายหลังปรากฏว่ามีการกระทำความผิดจริงและคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้ที่แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบนั้น ได้รับเงินรางวัลตอบแทนไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากกองทุนพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ตามจำนวนเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ภาคประชาชนและประชาชนทั่วไปมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมเจ้าหน้าที่รัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ บุคคลที่แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียง ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีความผิดในการซื้อสิทธิขายเสียงนั้น

๑๓. กำหนดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายจากการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้ต้องมีการจัดการเลือกตั้งใหม่ และการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ทั้งนี้

จะต้องมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและรวดเร็วในการฟ้องร้องและบังคับคดีให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายดังกล่าว

๑๔. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง

๑. การวินิจฉัยว่าจะให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือไม่นั้น ให้พิจารณาถึงความแตกต่างของผลคะแนนของผู้แพ้และผู้ชนะการเลือกตั้ง และผลแห่งการกระทำความผิด กล่าวคือ หากคะแนนของผู้แพ้และผู้ชนะการเลือกตั้งมีคะแนนที่แตกต่างกันมาก และแม้ว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ก็ไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลง จึงไม่ควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ให้ไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งในทางอาญาหรือทางแพ่งแยกออกไปอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งผลจะเป็นอย่างไรก็ให้รอคำพิพากษาคัดสินในผลคดีที่จะเกิดต่อไป

๒. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

เรื่องที่ ๑๒ บทกำหนดโทษ

๑. กำหนดให้มีมาตรการลงโทษทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางการเมืองที่รุนแรง เด็ดขาด และรวดเร็ว ในการลงโทษทั้งผู้แจกเงินซื้อเสียงและผู้รับเงินซื้อเสียง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้กับประชาชนในการปฏิเสธการรับเงินซื้อเสียง เช่น

ก. มีบทลงโทษทางการเมืองโดยการตัดสิทธิไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต

ข. กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง ให้มีโทษจำคุก ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่ให้มีการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ ให้มีโทษปรับถึง ๒๐ ล้านบาท และให้มีอายุความ ๒๐ ปี

ในการนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสียหายและปัญหาของประเทศที่เกิดจากการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงที่ว่าเมื่อมีการใช้เงินซื้อเสียงแล้วก็จะมีการถอนทุนคืนโดยการทุจริตคอร์รัปชัน และสร้างความตระหนักและปลูกฝังค่านิยมของประชาชน เพื่อแก้ไขค่านิยมผิด ๆ ที่ว่า “เงินไม่มา กาไม่เป็น” ทั้งนี้ การรณรงค์ดังกล่าวต้องทำอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และกว้างขวาง

๒. กำหนดให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับผู้กระทำการกลั่นแกล้งผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง โดยหากเป็นการกลั่นแกล้ง สร้างพยานหลักฐานเท็จ หรือแจ้งความเท็จ ให้ผู้กระทำความผิดมีโทษจำคุก ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่มีการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ และมีโทษปรับจำนวน ๒๐ ล้านบาท

๓. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่วางตัวไม่เป็นกลางทางการเมือง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

๔. ให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับบุคคลที่เรียกรับผลประโยชน์ โดยการกล่าวอ้างว่ามีจำนวนคะแนนเสียงซึ่งสามารถสนับสนุนผู้สมัครได้ และให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ดังกล่าว

๕. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)

บทเฉพาะกาล

การกำหนดให้ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ ต้องแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อแสดงตนและแนะนำตนต่อสาธารณชนก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑ ปีนั้น ไม่นำมาใช้ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ข้อเสนอแนะมาตรการเฉพาะหน้า

เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๑. กำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะมาถึงในครั้งต่อไป เป็นวาระแห่งชาติ โดยเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน รวมทั้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่จะต้องให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม

๒. ก่อนมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐) ต้องมีการทดลองหรือซักซ้อมการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้า ๖ เดือน โดยใช้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครบวาระแต่ยังไม่มีการเลือกตั้งเป็นพื้นที่ในการทดลองตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อที่จะศึกษาข้อดี ข้อบกพร่อง และบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อนำข้อสรุปมาจัดทำแนวทาง อันจะนำไปสู่การเลือกตั้งที่เป็นที่สุจริตและเที่ยงธรรม สำหรับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐)

คณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “ข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยกับรายงานนี้ ขอได้โปรดดำเนินการดังนี้

๑. ขอให้ส่งรายงานไปยังคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ขอให้มอบหมายให้ผู้แทนคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เป็นผู้แทนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อเข้าชี้แจงข้อเสนอแนะและให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจัดทำข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งปรากฏในรายงานฉบับนี้ต่อไป

(นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ)

เลขานุการกรรมการ

**ตารางข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อการจัดทำ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
เรื่องที่ ๑ บททั่วไป	
๑. กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นวาระแห่งชาติ โดยการมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
๒. กำหนดให้ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมในการรณรงค์อันเป็นการปลุกเร้าให้ประชาชนเกิดการตื่นตัว มีความต้องการ หรือมีความพร้อมที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมือนเป็นเทศกาลสำคัญของชาติ	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
๓. ให้มีการประชาสัมพันธ์และมีมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมาก และจะทำให้การซื้อสิทธิขายเสียงทำได้ยากขึ้น เนื่องจากคงไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนายทุนคนใดมีเงินมากพอที่จะซื้อเสียงผู้เลือกตั้งได้ทั้งหมด อันเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการทุจริตการเลือกตั้ง	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
๔. กำหนดให้เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในการติดตามและตรวจสอบ เพื่อป้องกันการทุจริตและการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๕. พยานหลักฐานในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการพิสูจน์ความผิดของผู้ทุจริตและซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง ดังนั้น ต้องกำหนดให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองพยานบุคคลในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษ	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๖. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดหรือดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทย จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มาตรา ๒๒๔	

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
๗. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	
เรื่องที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง	
หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	
เรื่องที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	
๑. ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น และนิสิตนักศึกษาทุกสถาบัน มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๒. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ และบุคคลอื่นใดที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้ง ที่วางตัวไม่เป็นกลางทางการเมืองทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด
๓. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	
เรื่องที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	
๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	
๑. กำหนดมาตรการเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น แม้ที่ผ่านมามีกฎหมายบัญญัติไว้ให้ลงโทษผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น ตัดสิทธิทางการเมืองหรือตัดสิทธิบางอย่าง แต่มาตรการดังกล่าวก็ยังไม่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เท่าที่ควร	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>จึงต้องมีมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการอื่นใดเพิ่มเติมที่จะทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากขึ้น เช่น กำหนดให้ประชาชนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายเลือกตั้ง เป็นผู้มีหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และกำหนดโทษด้วยการตัดสิทธิบางประเภทสำหรับประชาชนผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควรไว้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ หากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องมีบทลงโทษสูงกว่าประชาชน กล่าวคือ ต้องรับโทษทางวินัยด้วย</p>	
<p>๒. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	
<p>๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</p>	
<p>หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	
<p>เรื่องที่ ๕ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง</p>	
<p>๑. กำหนดให้มีระบบตรวจสอบนักการเมืองโดยภาคประชาชน โดยกำหนดให้ผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ ต้องแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อแสดงตนและแนะนำตนต่อสาธารณะก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑ ปี ยกเว้นกรณีการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกาศให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งรับทราบและได้มีการติดตามตรวจสอบผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยภาคประชาชน ทั้งนี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่จัดโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ก่อนเข้าสู่การเมือง อาทิ กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และบทเรียนเรื่องความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Civic Education) เป็นต้น</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการสร้างระบบตรวจสอบและพัฒนานักการเมือง</p>
<p>๒. กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลัง ๓ ปี ประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง</p>	

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>๓. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	
<p>เรื่องที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง</p>	
<p>๑. ลดภาระค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียง โดยให้รัฐสนับสนุนหรือช่วยเหลือการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้สมัครรับเลือกตั้งได้นำเสนอนโยบายต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึง อาทิ</p> <p>๑) การพิมพ์ป้ายโฆษณาหาเสียง การติดและกำหนดจุดประกาศป้ายหาเสียง โดยให้ผู้สมัครพิมพ์ป้ายหาเสียงไม่เกินขนาดที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด แล้วนำมาติดในจุดติดประกาศป้ายหาเสียงที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ติดตั้งไว้ในย่านชุมชน</p> <p>๒) การส่งประวัติและข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเอกสารขนาดไม่เกินที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด เพื่อให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้ทราบข้อมูลการหาเสียงของผู้สมัคร และให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดทำรวมเล่มข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้งแจกครัวเรือนต่าง ๆ ในเขตเลือกตั้งทุกครัวเรือน</p> <p>๓) การควบคุมการใช้ยานพาหนะในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคการเมืองสามารถใช้รถยนต์หรือเรือยนต์ในการหาเสียงเลือกตั้งตามจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด</p> <p>๔) คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ต้องจัดพื้นที่และเวทีในการปราศรัยหาเสียงที่มีประสิทธิภาพในย่านชุมชนให้เหมาะสม อย่างพอเพียง และครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>๕) การจัดเวลาให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แนะนำตัวและชี้แจงนโยบายผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และเป็นธรรมกับผู้สมัครและทุกพรรคการเมือง</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นปฏิรูปการป้องกันธุรกิจการเมืองและนายทุนพรรคการเมือง</p>

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>๖) การเปิดเผยบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง โดยผ่านระบบการตรวจสอบจากองค์กรในการตรวจสอบบัญชี</p> <p>๗) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้รณรงค์ให้ประชาชนออกมาฟังนโยบายการหาเสียงเลือกตั้ง</p> <p>การตรากฎหมายต้องบัญญัติค่านิยมคำศัพท์บางคำให้มีความชัดเจน ไม่ควรปิดกั้นการรณรงค์หาเสียงที่ไม่ผิดกฎหมาย</p>	
<p>๒. กำหนดให้มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ในการห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บริจาคช่วยงานตามประเพณีต่าง ๆ เช่น งานศพ งานอุปสมบท งานมงคลสมรส ฯลฯ ภายในเขตเลือกตั้งของตน แต่ไม่ห้ามบุคคลดังกล่าวไปร่วมงานพิธีต่าง ๆ ทั้งนี้ จะต้องมีการประกาศให้ประชาชนได้รับทราบถึงมาตรการดังกล่าวโดยทั่วถึง</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง</p>
<p>๓. ให้มีมาตรการควบคุมผู้ช่วยหาเสียงในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง โดยกำหนดให้มีการจำกัดจำนวนผู้ที่จะมาเป็นผู้ช่วยหาเสียง โดยผู้สมัครหนึ่งคนสามารถมีผู้ช่วยหาเสียงได้ตามจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด โดยให้คำนึงถึงความเท่าเทียมกันของผู้สมัครรับเลือกตั้งและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง</p>
<p>๔. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ อันเป็นการให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด</p>
<p>๕. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
เรื่องที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง	
๑. ขยายเวลาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็น ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งให้มากขึ้น	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
๒. กำหนดให้มีการพัฒนาและมีการปรับใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม
๓. กำหนดให้มีการตรวจสอบชื่อผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งภายหลังที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้งทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ประชาชนได้มีการตรวจสอบในกรณีที่มีการแอบอ้างใช้สิทธิของบุคคลอื่นมาเลือกตั้ง	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม
๔. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	
เรื่องที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง	
หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	
เรื่องที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง	
หลักเกณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)	

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
เรื่องที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	
๑. ในคดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายด้วย	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๒. ประชาชนสามารถเป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๓. ในคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้เอง ไม่ว่าในคดีแพ่งหรือคดีอาญา	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดตั้งศาลเลือกตั้ง
๔. กำหนดให้มีการนำอุปกรณ์การบันทึกภาพ เสียง และอุปกรณ์สำคัญอันจำเป็นอย่างอื่น เพื่อใช้ในการตรวจจับผู้ซื้อสิทธิขายเสียงหรือกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง และสามารถใช้ข้อมูลจากการบันทึกเสียงและภาพ เพื่อเป็นพยานหลักฐานได้	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม และประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง
๕. เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นองค์กรหลักในการควบคุมและดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีประสิทธิภาพ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีอำนาจสั่งการให้ฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ และฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะจากกระทรวงมหาดไทย รวมถึงข้าราชการอื่น ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในช่วงระยะเวลาเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้ง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดมีอำนาจสั่งการในช่วงระยะเวลาการเลือกตั้งดังกล่าว ตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มาตรา ๒๒๔	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
๖. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ ก่อนเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง โดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จากส่วนกลางหรือจากหน่วยงานอื่นใด เข้าไปในพื้นที่ และจัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็วในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ในการเสาะแสวงหาข่าวสารในเชิงลึก อันจะทำให้เกิดความพร้อมในการ	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
จัดการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม พร้อมทั้งต้องจัดทำบัญชีโครงสร้างบุคคลที่ทุจริตการเลือกตั้งและชื่อเสียง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง	
๗. เพิ่มอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ให้มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานและพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมและจัดการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
๘. กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มอบหมายให้พนักงานสอบสวนพื้นที่ได้รับผิดชอบสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดนั้นด้วยก็ได้	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดตั้งศาลเลือกตั้ง
๙. ในการทำสำนวนการสอบสวนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน และให้ทำความเห็นส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และหากเป็นความผิด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน ๑๕ วัน โดยให้ศาลพิจารณาในกรณีที่มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดตั้งศาลเลือกตั้ง
<p>๑๐. กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใด หรือมีผู้ใดกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง หากเป็นการกระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) หรือมีพฤติการณ์ที่เชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำความผิดดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เห็นว่าการกระทำนั้นน่าจะมีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) วินิจฉัยแล้วยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพื่อให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้นตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำของบุคคลที่เป็นความผิดต่อกฎหมายที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ถือว่า</p>	การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดตั้งศาลเลือกตั้ง

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>พรรคการเมืองนั้นกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพื่อดำเนินคดีเอาผิดกับบุคคลดังกล่าวตามกฎหมาย</p> <p>ในการนี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และหากมีความผิดเกิดขึ้นซึ่งทำให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ในเขตหรือพื้นที่การเลือกตั้งนั้น ให้ผู้กระทำความผิดและพรรคการเมืองนั้นต้องร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งดังกล่าว</p>	
<p>๑๑. ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองรู้ถึงเหตุแห่งการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองหรือผู้ช่วยหาเสียงของพรรคการเมืองไปกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) แล้วเพิกเฉย ถือว่าหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดดังกล่าว ถือเป็นความผิดที่มีโทษต้องถูกตัดสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด</p>
<p>๑๒. ให้มีมาตรการลงโทษที่รุนแรงกับบุคคลที่เรียกรับผลประโยชน์ และบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ เพื่อตอบแทนคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง</p> <p>ในกรณีที่ประชาชนมีหลักฐานการทุจริตการเลือกตั้งหรือการซื้อสิทธิขายเสียง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบ และหากภายหลังปรากฏว่ามีการกระทำความผิดจริงและคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้ที่แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบนั้น ได้รับเงินรางวัลตอบแทนไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากกองทุนพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ตามจำนวนเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ภาคประชาชนและประชาชนทั่วไปมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง</p> <p>ทั้งนี้ บุคคลที่แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทราบว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียง ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีความผิดในการซื้อสิทธิขายเสียงนั้น</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง</p>

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>๑๓. กำหนดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายจากการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้ต้องมีการจัดการเลือกตั้งใหม่ และการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ทั้งนี้จะต้องมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและรวดเร็วในการฟ้องร้องและบังคับคดีให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายดังกล่าว</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด</p>
<p>๑๔. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	
<p>เรื่องที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง</p>	
<p>๑. การวินิจฉัยว่าจะให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือไม่นั้น ให้พิจารณาถึงความแตกต่างของผลคะแนนของผู้แพ้และผู้ชนะการเลือกตั้ง และผลแห่งการกระทำความผิด กล่าวคือ หากคะแนนของผู้แพ้และผู้ชนะการเลือกตั้งมีคะแนนที่แตกต่างกันมาก และแม้ว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ก็ไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลง จึงไม่ควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ให้ไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งในทางอาญาหรือทางแพ่งแยกออกไปอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งผลจะเป็นอย่างไรก็ให้รอคำพิพากษาคัดสินในผลคดีที่จะเกิดต่อไป</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดตั้งศาลเลือกตั้ง</p>
<p>๒. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	
<p>เรื่องที่ ๑๒ บทกำหนดโทษ</p>	
<p>๑. กำหนดให้มีมาตรการลงโทษทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางการเมืองที่รุนแรง เด็ดขาด และรวดเร็วในการลงโทษทั้งผู้แจกเงินซื้อเสียงและผู้รับเงินซื้อเสียง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้กับประชาชนในการปฏิเสธการรับเงินซื้อเสียง เช่น</p> <p>ก. มีบทลงโทษทางการเมืองโดยการตัดสิทธิไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเฉียบขาด</p>

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
<p>ข. กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง ให้มีโทษจำคุก ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่ให้มีการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ ให้มีโทษปรับถึง ๒๐ ล้านบาท และให้มีอายุความ ๒๐ ปี</p> <p>ในการนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสียหายและปัญหาของประเทศที่เกิดจากการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงที่ว่าเมื่อมีการใช้เงินซื้อเสียงแล้วก็จะมีการถอนทุนคืน โดยการทุจริตคอร์รัปชัน และสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังค่านิยมของประชาชน เพื่อแก้ไขค่านิยมผิด ๆ ที่ว่า “เงินไม่มา กาไม่เป็น” ทั้งนี้ การรณรงค์ดังกล่าวต้องทำอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และกว้างขวาง</p>	
<p>๒. กำหนดให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับผู้กระทำการกลั่นแกล้งผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง โดยหากเป็นการกลั่นแกล้ง สร้างพยานหลักฐานเท็จ หรือแจ้งความเท็จ ให้ผู้กระทำความผิด มีโทษจำคุก ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่มีการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ และมีโทษปรับจำนวน ๒๐ ล้านบาท</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อย่างเฉียบขาด</p>
<p>๓. กำหนดให้มีบทลงโทษข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่วางตัวไม่เป็นกลางทางการเมือง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อย่างเฉียบขาด</p>
<p>๔. ให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับบุคคลที่เรียกรับผลประโยชน์ โดยการกล่าวอ้างว่ามีจำนวนคะแนนเสียงซึ่งสามารถสนับสนุนผู้สมัครได้ และให้มีบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงกับบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ดังกล่าว</p>	<p>การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ประเด็นการกำหนดมาตรการลงโทษ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อย่างเฉียบขาด</p>
<p>๕. หลักเกณฑ์ประการอื่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ)</p>	

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ที่มาจากรายงานการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง
บทเฉพาะกาล	
<p>การกำหนดให้ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ ต้องแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อแสดงตนและแนะนำตนต่อสาธารณะก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๑ ปีนั้น ไม่นำมาใช้ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ</p>	
ข้อเสนอแนะมาตรการเฉพาะหน้าเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
<p>๑. กำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะมาถึงในครั้งต่อไป เป็นวาระแห่งชาติ โดยเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน รวมทั้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่จะต้องให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม</p>	
<p>๒. ก่อนมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐) ต้องมีการทดลองหรือซักซ้อมการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้า ๖ เดือน โดยใช้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครบวาระแต่ยังไม่มี การเลือกตั้งเป็นพื้นที่ในการทดลองตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อที่จะศึกษาข้อดี ข้อบกพร่อง และบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อนำข้อสรุปมาจัดทำแนวทาง อันจะนำไปสู่การเลือกตั้งเป็นที่สุจริตและเที่ยงธรรม สำหรับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐)</p>	